

DERDE TOEKOMSTZONDAG: 'VERBINDEND VIEREN'

8 mei in de Johanneskerk (JK) en 12 juni in de Lucaskerk (LK) en in de Markuskerk (MK)

VERSLAG EN AANBEVELINGEN

De kerkenraad heeft een *tijdelijke werkgroep* ingesteld om, n.a.v. punt **1a van het werkplan 2021/22 (verbindend vieren)**, de bestaande variatie in onze gemeente wat in kaart te brengen en zo nodig een voorstel te doen voor een breder aanbod van vieringen. Om te beginnen: verslagen van eerdere peilingen in de afgelopen jaren en gesprekken met mensen die bij de vieringen betrokken zijn, bevestigen het beeld dat:

- er zeker verschillen zijn in geloofsbeleving (zowel tussen de drie kerken als binnen de kerken), maar dat die niet zo groot zijn als op andere plaatsen in het land, waar duidelijk sprake is van verschillende 'modaliteiten'.
- de JK zich profileert als meer 'traditioneel' en zowel de LK als de MK als meer 'modern' en 'experimenteel'.

Volgens handreikingen vanuit de PKN geven liedvoorkeuren een goede indruk van de verschillen. Ze vormen een concrete aanleiding om het gesprek aan te gaan. Om te kijken of ons beeld klopt en om het gesprek ook onder gemeenteleden wat op gang te brengen, is er een *derde 'toekomstzondag'* gehouden: een zangdienst gevolgd door een korte enquête (uitgebreid toegelicht in S'AMEN en in het liturgieboekje). Op basis van PKN-materiaal is uitgegaan van *vier stromingen*. In grote lijnen levert de enquête weinig verrassends op, maar een aantal details is wel opmerkelijk. De belangrijkste bevindingen:

- Je kunt zeker niet zeggen dat er aan één van de vier stromingen helemaal geen behoefte is. Hoewel 'Evangelisch' in de LK en MK helemaal onderaan komt, zijn er mensen die het waarderen. Hetzelfde geldt bijvoorbeeld voor 'basisbeweging' in de JK. Maar in de drie kerken tekent zich wel een duidelijke voorkeur af.
- **Oecumenisch-protestants** Hoewel onze gemeente – zeker de MK en de LK – over het algemeen bestempeld wordt als 'oecumenisch-protestants' en alle kerken een 'oecumenisch-protestantse' orde van dienst volgen, springt deze stroming er wat liederen betreft nergens uit. Het lijkt erop dat de voorkeur, naast het 'klassiek-protestantse' (JK en MK), bij de meer uitgesproken stromingen ligt, hetzij 'basisbeweging' (MK en LK), hetzij 'evangelisch' (JK).
- **Klassiek-protestants** Deze liederen staan bovenaan in de JK en MK en steken er vooral in de JK duidelijk bovenuit. In de LK scoren deze liederen veel minder.
- **Evangelisch** Deze stroming lijkt hooguit in de JK een plaats te hebben. In de MK en de LK komen deze liederen helemaal onderaan (zij het nog altijd met de nodige stemmen, dus het zou goed zijn om ook uit deze stroming af en toe een lied te zingen).
- **Basisbeweging** In de JK is er weinig draagvlak voor deze liederen, in de LK en MK duidelijk wel. Sterker nog, in de LK is dit de stroming met de meeste voorkeurstemmen.
- Op basis van de enquête kun je niet stellen dat er behoefte is aan extra, andersoortige diensten, zoals bijv. Praisediensten of Taizédiensten. De zangavonden van de JK passen duidelijk wel in het patroon. Op basis van de uitkomsten kan gekeken worden naar het leggen van accenten (in MK en LK) om de zondagse vieringen te versterken.

De werkgroep komt tot de volgende aanbevelingen:

1. Lieder

In de *Johanneskerk* lijkt de bestaande praktijk overeen te komen met de voorkeuren die in de enquête worden uitgesproken: over het algemeen liederen uit de klassiek-protestantse traditie,

aangevuld met meer evangelische liederen en zo af en toe een lied uit een andere stroming. Het advies is om deze lijn vast te houden. In plaats van de Evangelische Liedbundel zou ook gebruik gemaakt kunnen worden van haar opvolger, de bundel *Hemelhoog* (bedoeld als aanvulling op het Liedboek met liederen uit de klassiek-protestantse en evangelische traditie).

Uit de enquête in de **Lucaskerk** komt een opmerkelijk sterke voorkeur voor 'basisbeweging' naar voren. Incidenteel wordt er al gebruik gemaakt van *Zangen van Zoeken en Zien*. Het zou aan te bevelen zijn om die bundel als aanvulling bij het liedboek te gebruiken.

Anders dan verwacht komt er in de **Markuskerk** geen sterke voorkeur voor 'oecumenisch-protestants' naar voren, maar voor zowel 'klassiek-protestants' als 'basisbeweging'. Het is belangrijk om beide terug te laten komen in de liedkeuze. In de gezamenlijke vieringen van MK en LK kan het accent meer liggen op het tweede, in de andere diensten wat meer op het eerste.

2. Verdere invulling van de liturgie

Het verdient aanbeveling om *per sectie* te bekijken wat de liedvoorkeur verder betekent voor de invulling van de liturgie (meer formeel/meer informeel, instrumentele begeleiding, taalgebruik, de rol van de preek/ overweging in de liturgie, de vorm van de gebeden, wel/geen interactie, etc.). Zoals gezegd volgen we in de drie kerken nu een oecumenisch-protestantse orde van dienst (en gebruiken we bijv. ook het leesrooster, wat typerend is voor het 'oecumenisch-protestantse'). Gezien de sterke voorkeur voor 'basisbeweging' (en ook Taizé) zou er in de LK en MK meer ruimte gemaakt moeten worden voor variatie op de bestaande standaardliturgie. Bijvoorbeeld door ook gebruik te maken van gezongen tafelgebeden van Huub Oosterhuis e.a.

Juli 2022

Tijdelijke werkgroep: Graham Kennett, Carolein Kasse, Rineke de Beer en Ton van Prooijen